

Μάθημα: Θεωρία Κιν/φου ΙΙ: Κλασικές Θεωρίες Κινηματογράφου (20Κ2)
Διδάσκουσα: Δρ. Ελευθερία Θανούλη

e-mail: thanouli@film.auth.gr

Εξάμηνο Β'

Ακαδημαϊκό έτος 2019-20

Περιγραφή του μαθήματος: Το μάθημα αυτό έχει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με την έννοια της «θεωρίας» και τη μελέτη μιας σειράς θεωριών του κινηματογράφου που διατυπώθηκαν με βάση τις ταινίες του Κλασικού Χόλιγουντ. Οι τρεις βασικοί πυλώνες του μαθήματος αφορούν τα στυλιστικά και θεματικά μοτίβα των κλασικών ταινιών, τις θεωρίες των ειδών της Χολιγουντιανής παραγωγής και τις απόψεις γύρω από τον δημιουργό (Auteur) ως κειμενική αλλά και δημιουργική οντότητα. Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τα γραπτά επιφανών θεωρητικών (Ray, Altman, Neale, Bordwell κ.ά) και να αντιληφθούν τη σύνδεση γενικών θεωριών και προσεγγίσεων με συγκεκριμένα φιλικά κείμενα.

Δομή του μαθήματος: Το μάθημα είναι τετράωρο. Το πρώτο μέρος θα περιλαμβάνει μια διάλεξη πάνω σε μια συγκεκριμένη ενότητα και το δεύτερο θα γίνεται μια προβολή ταινίας ή αποσπασμάτων ταινιών με στόχο τη διεξαγωγή ανάλυσης και συζήτησης με τη συμμετοχή των φοιτητών. Η δομή αυτή θα ισχύσει μόνο κατά τις πρώτες 8 εβδομάδες. Οι 4 τελευταίες εβδομάδες θα αφιερωθούν στις παρουσιάσεις των φοιτητών και στην περαιτέρω επεξεργασία της βιβλιογραφίας.

Διδακτέα και εξεταστέα ύλη: Η ύλη αντλείται από ένα σύνολο βιβλίων και άρθρων που αναφέρονται παρακάτω. Ως βιβλίο αναφοράς μπορεί να χρησιμοποιηθεί το Ray, Robert (2011) [1985], *Μια Κάποια Τάση του Χολιγουντιανού Κινηματογράφου* (Αθήνα: University Studio Press). Στην εξεταστέα ύλη εντάσσονται όλα τα κείμενα που αναφέρονται στο πρόγραμμα.

Γραπτή εργασία: Οι φοιτητές καλούνται να γράψουν μια εργασία 1000-1500 λέξεων, που θα αφορά κάποια από τις ενότητες που θα συζητηθούν στα πλαίσια του μαθήματος. Δεν δίνονται συγκεκριμένα θέματα από τη διδάσκουσα. Ο φοιτητής διαμορφώνει ένα θέμα ανάλογα με τα ενδιαφέροντά του και σε σχέση με μία από τις θεωρίες που διδάσκονται στο πρόγραμμα. Η παράδοση των εργασιών πρέπει να γίνει το αργότερο την ημέρα της τελικής γραπτής εξέτασης. Ένα πρώτο σχέδιασμα της εργασίας θα πρέπει να παρουσιαστεί **υποχρεωτικά** ενώπιον της τάξης κατά τη διάρκεια των τελευταίων μαθημάτων, ώστε ο φοιτητής να επωφεληθεί από τη συζήτηση που θα γίνει. Η παρουσίαση των εργασιών είναι υποχρεωτική μόνο για τους φοιτητές του Β' εξαμήνου.

Τρόπος Αξιολόγησης: Ο τελικός βαθμός του μαθήματος θα προκύψει από τις γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου κατά 70% και από τη γραπτή εργασία κατά 30% (10% αναλογεί στην προφορική παρουσίαση). Και τα δύο είναι απαραίτητα για την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος.

Αναλυτικό Πρόγραμμα

Εβδομάδα 1: Εισαγωγικό μάθημα

Εβδομάδα 2: Κλασικός κινηματογράφος 1: Κλασικό Χόλιγουντ (1930-1945): Στυλιστικά και θεματικά μοτίβα

Ray, Robert (2011) [1985], *Μια Κάποια Τάση του Χολιγουντιανού Κινηματογράφου* (Αθήνα: University Studio Press): 19-38, 41-85.

Ταινία: *The Philadelphia Story* (Cukor, 1940)

Εβδομάδα 3: Κλασικός κινηματογράφος 2: Προβολή και ανάλυση της ταινίας *Casablanca* (Curtiz, 1942)

Ray, Robert (2011) [1985], *Μια Κάποια Τάση του Χολιγουντιανού Κινηματογράφου* (Αθήνα: University Studio Press): 105-128.

Εβδομάδα 4: Κινηματογραφικά Είδη 1: Θεωρίες

Altman, R. (1999), 'A Semantic/syntactic approach to film genre', in B. K. Grant (ed.), *Film Genre Reader II* (Texas: University Texas Press): 26-40.

Neale, S. (1995), 'Questions of genre', in B. K. Grant (ed.), *Film Genre Reader II* (Texas: University Texas Press): 157-183.

Ταινία: *Mildred Pierce* (Curtiz, 1945)

Εβδομάδα 5: Κινηματογραφικά Είδη 2: Φιλμ νουάρ

Schatz, T. (2013), *Τα Είδη Ταινιών του Χόλιγουντ* (Αθήνα: Studio University Press): 167-219.

Ταινία: *Double Indemnity* (Γουάιλντερ, 1944) και *Έξαψη* (Κάσνταν, 1981)

Εβδομάδα 6: Κινηματογραφικά Είδη 3: Μελόδραμα

Schatz, T. (2013), *Τα Είδη Ταινιών του Χόλιγουντ* (Αθήνα: Studio University Press): 317-369.

Elsaesser, T. (1991), 'Tales of Sound and Fury: Observations on the Family Melodrama' in Marcia Landy (ed.), *Imitations of Life: a Reader on Film and TV Melodrama* (Detroit: Wayne State University Press): 68-91. *Σημειώσεις στα ελληνικά

Ταινία: *All that Heaven Allows* (Sirk, 1955), *Far From Heaven* (Haynes, 2002)

Εβδομάδα 7: Θεωρία του δημιουργού 1: Άλφρεντ Χίτσκοκ

Stam, R. (2006), *Εισαγωγή στη Θεωρία του Κινηματογράφου*, μτφρ. Κακλαμάνη Κ. (Αθήνα: Πατάκης): 115-126, 164-172.

Crofts, S.(1998), "Authorship and Hollywood" in John Hill and Pamela Church. Gibson (eds.), *The Oxford Guide to Film. Studies* (Oxford: Oxford U.P.): 310-326.

Ταινία: *Vertigo* (Χίτσκοκ, 1958), *Σιωπηλός Μάρτυς* (1954)

Εβδομάδα 8: Θεωρία του δημιουργού 2: Θεόδωρος Αγγελόπουλος

Bordwell, D. (2005), *Figures traced in light: On cinematic staging* (Univ. of California Press): 140-185.

Ray, Robert (2011) [1985], *Μια Κάποια Τάση του Χολιγουντιανού Κινηματογράφου* (Αθήνα: University Studio Press): 171-194

Ταινίες: *Ο Θίασος* (1975), *Μέρες του '36* (1972)

Εβδομάδα 9-13: Εργαστήριο: παρουσίαση & επεξεργασία θεμάτων εργασιών: Οι φοιτητές παρακαλούνται να δηλώσουν έγκαιρα ημερομηνία παρουσίασης.

Ενδεδειγμένη βιβλιογραφία Ξενόγλωσση

Andrew, D. (1984), *Concepts in Film Theory* (Oxford: Oxford University Press).

Bordwell, D. (1985), *Narration in the Fiction Film* (London: Routledge).

Braudy, L. and M. Cohen ((1999) (eds), *Film Theory and Criticism: Introductory Readings* (New York: Oxford University Press).

Carroll, N. (1996), *Theorizing the Moving Image* (New York: Cambridge University Press).

Caughie, J. (1981) (ed), *Theories of Authorship: A Reader* (London: Routledge).

Grant, B. K. (1995) (ed), *Film Genre Reader II* (Austin, TX: University Texas Press).

Hill, J. and P. Church Gibson (1998) (eds), *The Oxford Guide to Film Studies* (Oxford: Oxford University Press).

Neale, S., (2000), *Genre and Hollywood* (London and New York: Routledge).

Schrader, P. (1995), 'Notes on film noir', in B. K. Grant (ed.), *Film Genre Reader II* (Austin, TX: University Texas Press): 218-223.

Ελληνόγλωσση

Schatz, T. (2013), *Τα Είδη Ταινιών του Χόλιγουντ* (Αθήνα: Studio University Press).

Stam, R. (2006), *Εισαγωγή στη Θεωρία του Κινηματογράφου*, μτφρ. Κακλαμάνη Κ. (Αθήνα: Πατάκης).

----- , Robert Burgoyne και Sandy Flitterman-Lewis (2009) [1992], *Νέες προσεγγίσεις στη σημειωτική του κινηματογράφου* (Αθήνα: Μεταίχμιο).